

Reactie op de voorstellen zoals ze nu door het kabinet zijn geformuleerd

Ik geef deze reactie als algemeen directeur van een stichting voor PO

De voorstellen worden gepresenteerd als een stelselwijziging met als doel "Meer leerlingen kunnen in het regulier onderwijs blijven, zo min mogelijk kinderen zitten thuis, leraren in het regulier onderwijs voelen zich beter toegerust om om te gaan met verschillende soorten leerlingen in de klas, ouders hoeven niet meer langs verschillende scholen om een passende plek te vinden voor hun kind."

Echter wanneer het pakket van voorstellen nader wordt bekeken dan is er maar 1 doel: bezuinigen. Uiteraard heeft de overheid het recht om te bezuinigen in slechte tijden, maar het is niet eerlijk wanneer dit verdoezeld wordt met een stelselwijziging en een inhoudelijk doel.

De kern van het hele pakket richt zich nl. op het vaststellen van een budget voor passend onderwijs. Waarbij, indien dit budget niet passend blijkt te zijn, de meerkosten gedragen worden door de schoolbesturen en niet de overheid. Zo'n wijziging hebben we ook gezien rondom lumpsum. We dragen daar inmiddels de wrange vruchten van (bijv. de aantoonbare meerkosten voor BAPO worden betaald uit de middelen van de schoolbesturen en niet door de overheid. Dit terwijl wij geen enkele invloed hebben op de deelname aan BAPO). Indien blijkt dat de kosten niet binnen de perken blijven, dan heeft het voorstel op voorhand de oorzaak ook al gevonden: bureaucratie (quote uit de beleidsbrief: "Scholen hebben verder een prikkel tot zo min mogelijk bureaucratie binnen samenwerkingsverbanden doordat scholen zelf de kosten dragen van meer bureaucratie. Wanneer het samenwerkingsverband niet uitkomt met de gebudgetteerde middelen, zullen zij uit hun reguliere bekostiging moeten putten.")

Waar zit de kern van mijn kritiek op het beleidsvoorstel?

- Er heeft vooraf geen deugdelijke analyse plaats gevonden van de oorzaak van de stijging van het aantal kinderen "waar iets mee is". Zonder zo'n analyse is het niet mogelijk om te komen tot verbetervoorstellen. De verbetervoorstellen zijn nu een hagelschot in het duister, met de (ijdele) hoop ergens doel te treffen. Terwijl de belangrijkste oorzaak van de stijging van het aantal kinderen "waar iets mee is" zeer voor de hand ligt: De indicatie. Deze wordt voor een belangrijk deel vastgesteld door de overheid (LWOO, LGF). Wanneer je als overheid een indicatie vastlegt en je hangt daar geld aan, dan weet je zeker dat scholen veel moeite zullen doen om aan te tonen dat zij kinderen hebben die aan die indicatienormen voldoen. Dit is een volkomen logisch gevolg.

Wat zou er dus moeten gebeuren voordat er nu ingegrepen wordt? Er moet eerst een deugdelijke analyse gemaakt worden van de indicatiestelling:

- o Zijn de indicatoren adequaat gebleken? M.a.w. leiden de indicatoren daadwerkelijk naar kinderen met een probleem dat extra aandacht rechtvaardigt?
- o Worden de indicaties op juiste wijze toegepast?
- o Hebben de kinderen die geïndiceerd zijn ook daadwerkelijk profijt van de gegenereerde middelen?

NB: misschien een treffend voorbeeld over de maakbaarheid van indicatoren: Jarenlang gold er een gewichtenregeling in het PO die leerlingen "indiceerde" op te verwachten achterstand. Deze regeling is inmiddels drastisch aangepast. Het gevolg? Er "blijken" ineens heel veel kinderen minder te zijn met "achterstand"

- Een belangrijke oplossing wordt gezocht in een stelselwijziging m.b.t. de samenwerkingsverbanden. Er worden geforceerd nieuwe samenwerkingsverbanden gemaakt, gekoppeld aan de bestaande VO verbanden. Vanuit deze verbanden moet de verdeling van de gelden geregeld worden. Indien de kosten binnen zo'n verband te hoog worden, dan bloeden alle schoolbesturen. Voorspelbare gevolgen van deze ingreep: Nog meer bureaucratie, oplopende kosten voor de zorg.

Als er dan toch een aanpassing plaats moet vinden bij de samenwerkingsverbanden, doe dit dan door de verplichte samenwerkingsverbanden op te heffen en de schoolbesturen uit te dagen om samenwerking aan te gaan met anderen op basis van inhoudelijke doelstellingen en urgentie.

Ik bestrijd niet het nut en de noodzaak van aanpassingen rondom het dossier “passend onderwijs”, maar de huidige voorstellen schieten hun doel ver voorbij. Behalve één doel: bezuinigingen voor de landelijke overheid (en dit zal een korte termijn bezuiniging blijken te zijn, de gevolgen zullen over enkele jaren ook voor de landelijke overheid merkbaar zijn!